

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์คว้า 2 รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568

นายแพทย์ยงยศ ธรรมวุฒิ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า รางวัลเลิศรัฐ (Public Sector Excellence Awards: PSEA) เป็นรางวัลที่สำนักงาน ก.พ.ร. มอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนและการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพเป็นประจำทุกปี โดยมี 3 สาขา คือ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA), สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (TEPGA), และสาขาบริการภาครัฐ (TPSA) เพื่อยกย่องเชิดชูหน่วยงานภาครัฐที่มีความเป็นเลิศในการปฏิบัติราชการและพัฒนาคุณภาพบริการให้ประชาชน และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาคุณภาพการให้บริการและบริหารราชการให้ดียิ่งขึ้น

นายแพทย์ยงยศ กล่าวต่อว่า ในปี 2568 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลเลิศรัฐ 2 รางวัล ได้แก่ รางวัลบริการภาครัฐ ระดับดีเด่น ประเภทบริการตอบโจทย์ตรงใจ ชื่อผลงาน “ลดต้นทุนการทดสอบ OECD GLP ตรงใจผู้ประกอบการส่งออกไทย” โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนาห้องปฏิบัติการของตนเองจนได้รับการรับรองจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) ที่มีสมาชิกกว่า 45 ประเทศทั่วโลกให้เป็นหน่วยตรวจสอบขึ้นทะเบียนแห่งชาติ (Compliance Monitoring Authority: CMA) แห่งเดียวในประเทศไทย และพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบ (Test Facility: TF) ให้ได้รับการรับรองด้านสาขาความชำนาญการทดสอบการก่อกลายพันธุ์เป็นแห่งแรกของประเทศไทยอีกด้วย ส่งผลให้ข้อมูลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากไทยเป็นที่ยอมรับในกลุ่มประเทศสมาชิก OECD โดยไม่ต้องทดสอบซ้ำสร้างผลกระทบเชิงบวกอย่างมหาศาลทำให้ผู้ประกอบการสามารถทดสอบผลิตภัณฑ์ในประเทศด้วยค่าใช้จ่ายที่ลดลงอย่างน้อย 50% ช่วยประหยัดต้นทุนรวมของประเทศได้กว่า 12,000 ล้านบาทต่อปี ลดระยะเวลารอคอยจากเดิมที่นานกว่า 180 วัน เหลือไม่เกิน 90 วัน ช่วยให้ผู้ประกอบการนำสินค้าเข้าสู่ตลาดได้เร็วขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลกได้อย่างแท้จริง ช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการไทยกว่า 16,275 ราย ที่ส่งออกสินค้า 8 กลุ่มหลัก เช่น เคมีภัณฑ์ ยา เครื่องสำอางและสมุนไพร ฯลฯ ที่ต้องส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไปทดสอบยังต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น เกาหลี สหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงถึง 100,000-10 ล้านบาทต่อการทดสอบ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยมีต้นทุนของสูงกว่าปีละ 12,000 ล้านบาท และเกิดค่าเสียโอกาสที่ไม่สามารถส่งออกผลิตภัณฑ์ได้สูงถึง 180,000 ล้านบาทต่อปี

และรางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี ประเภทขับเคลื่อนเห็นผลชื่อผลงาน “DMSc Finding HPV: Stop Cervical Cancer” ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มุ่งมั่นส่งเสริมการเข้าถึงบริการตรวจคัดกรอง สร้างความรู้ ความเข้าใจและช่วยลดอัตราการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกสตรีไทย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV DNA Test จากสารพันธุกรรมชนิด DNA ของไวรัส HPV ที่สามารถจำแนกได้ถึง 14 สายพันธุ์ จากตัวอย่างเซลล์บริเวณปากมดลูก มีความไวความจำเพาะ และความแม่นยำมากกว่าร้อยละ 90-95 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวโน้มการเกิดมะเร็งปากมดลูกในแต่ละกลุ่มประชากร เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย HPV DNA test 14 สายพันธุ์เสี่ยงสูง

นำไปวิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกของประเทศไทย

ปัจจุบันมีห้องปฏิบัติการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วย HPV DNA Test สังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 15 แห่ง และเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ 278 แห่ง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั่วประเทศ อีกทั้งได้พัฒนาชุดมาตรฐานใช้ทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการสร้างความมั่นใจได้ว่าผลการตรวจมีความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ จัดกิจกรรมสื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยบริการเครือข่ายในพื้นที่ เช่น รพ.สต. สสอ. รพ.มหาวิทยาลัยรพ.เอกชน อปท. และ อสม.ให้รับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึง

“มะเร็งปากมดลูกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยพบผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกรายใหม่ 9,158 รายต่อปี มีอัตราเสียชีวิตสูงถึง 4,705 รายต่อปี ประเทศไทยมีเป้าหมายการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก 15.6 ล้านคนภายในปี 2563 แต่พบว่ามีสตรีไทยกว่า 10 ล้านคนยังไม่เคยรับการตรวจเลยด้วยสาเหตุจากความเขินอายและความกลัว การเข้าถึงบริการที่จำกัดในพื้นที่ห่างไกล จากการตรวจวิเคราะห์ที่ผ่านมา สายพันธุ์ที่พบมากในประเทศไทยได้แก่ สายพันธุ์ 52, 16, 58, 51 ตามลำดับ ดังนั้น การคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยวิธี HPV DNA Test มีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 1,500-3,000 บาทต่อคน ซึ่งตลอดชีวิตจะต้องตรวจประมาณ 5 ครั้ง มีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 7,500-15,000 บาท เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการรักษามะเร็งระยะลุกลามสูงถึง 100,000-500,000 บาทต่อราย ดังนั้น การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกสามารถช่วยลดงบประมาณด้านสาธารณสุขของประเทศได้หลายพันล้านบาทต่อปี” นายแพทย์ยงยศ กล่าว

***** 18 กันยายน 2568 *****